

Disclaimer:

- The content of this message does not accord any rights. Only the laws and decrees published in the Belgian Official Journal are legally valid.

FEDERAL PUBLIC SERVICE MOBILITY AND
TRANSPORT

[C - 2013/14262]

29 May 2013 — Ministerial Decree regulating the take-off and
landing of helicopters outside of airfields

The Minister of Home Affairs and Equality and the
State Secretary for Mobility,

Having regard to the Law of 27 June 1937 on revision of the Law of
16 November 1919 on the regulation of air navigation, Article 5(1);

Having regard to the Law of 15 March 1954 regulating air
navigation, Article 43(4), replaced by the Royal Decree of 31 August
1979;

Having regard to the Ministerial Decree of 24 December 1970,
regulating the landing and take-off of helicopters outside of airfields;

Having regard to the involvement of the governments of the regions
in drafting this Decree;

Having regard to Opinion No 52.287/4 of the Council of State, given
on 30 January 2013, in application of Article 3(1), of the laws of the
Council of State, consolidated on 12 January 1973,

Decrees:

Article 1 (1) With the exception of cases where helicopters must take
part in rescue operations and without prejudice to compliance with
any other applicable legal provisions and the regulatory provisions
governing the technical operation of aircraft, the landing and take-off
of helicopters outside of airfields is subject to the minimum conditions
described hereafter:

1. prior to flight, the pilot must have received permission from the
owner of the land;
2. the final approach and take-off area must cover a circle with a
diameter of at least 1.5 times the total length of the helicopter;
3. the ground of the final approach and take-off area must be level,
with a firm, non-dusty surface and be obstacle free;

FEDERALE OVERHEIDSDIENST MOBILITEIT EN VERVOER

[C - 2013/14262]

29MEI 2013. — Ministerieel besluit houdende regeling van het
landen en het opstijgen van helikopters buiten de luchtvaart-
terreinen

De Minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen en
de Staatssecretaris voor Mobiliteit,

Gelet op de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet
van 16 november 1919, betreffende de regeling der luchtvaart, artikel 5,
§ 1;

Gelet op het koninklijk besluit van 15 maart 1954 tot regeling
der luchtvaart, artikel 43, § 4, vervangen bij koninklijk besluit
van 31 augustus 1979;

Gelet op het ministerieel besluit van 24 december 1970
houdende regeling van de landingen en opstijgingen van
hef Schroefvliegtuigen buiten de luchtvaartterreinen;

Gelet op de omstandigheid dat de gewestregeringen bij het ontwer-
pen van dit besluit betrokken zijn;

Gelet op het advies nr. 52.287/4 van de Raad van State, gegeven op
30 januari 2013, met toepassing van artikel 3, § 1, van de wetten op de
Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973,

Besluiten :

Artikel 1. § 1. Behalve wanneer helikopters er moeten
deelnemen aan reddingsoperaties en onverminderd de toepassing van
alle andere wettelijke van kracht zijnde bepalingen en van de
reglementaire bepalingen betreffende de technische exploitatie der
luchtvaartuigen, is het landen en het opstijgen van helikopters buiten
de luchtvaartterreinen van de hierna gestelde minimale eisen
afhankelijk :

- 1° voor de vlucht moet de piloot een toelating van de eigenaar van
het terrein verkregen hebben;
- 2° het eindnaderings- en opstijgareaal moet een cirkel met een
diameter van ten minste 1,5 maal de totale lengte van de
helikopter omvatten;
- 3° de oppervlakte van het eindnaderings- en opstijgareaal moet
horizontaal, gehard EN stof- en hindernisvrij zijn;

4. the final approach and take-off area must be bounded by a distance of at least 3 metres from an area clear of obstacles;

5. no objects may be found close to the final approach and take-off area, which could endanger the safety of landing and take-off. What is more, there can be no house at a distance of less than 50 metres from the final approach and take-off area, except with the agreement of the inhabitant of the house concerned;

6. the final approach and take-off area must be accessible via at least 2 axes forming an angle of minimum 90°;

7. landing and take-off must be carried out in zones where there is no obstacle protruding aboveground with a slope of 12.5% and defined by an axis as follows:

- an interior edge with the same dimension as the diameter of the final approach and take-off area, tangential to the latter and perpendicular to the approach and take-off axis concerned;

- two sides of 250 metres long, taking as starting point the limits of this interior side and each with a difference of 10% towards the outside with regard to the axis.

In these areas, no construction may be found at a distance of less than 150 metres from the final approach and take-off area;

8. other helicopters may not be on or in the vicinity of the final approach and take-off area, nor under the approach and take-off axes;

9. the use of the same ground is limited to 4 take-offs and 4 landings per month with a maximum 2 take-offs and 2 landings per week;

Assuming prior authorisation from the Director General of the Belgian Civil Aviation Authority, helicopters used for civil engineering may be exempt from the minimum conditions under paragraph 1.

(2) The diagrammatic representation of the surface described in Article 1(1)(7), for 1 axis has been made in accordance with the template in annex to the present Decree.

(3) When this is required for the practice of specific exercises in the framework of a training course or exam, there may be exemption from the requirements in Article 1(1)(3), on the condition that the instructor or examiner signs the flight logbook for this exercise.

Article 2 With the exception of helicopters which must take part in rescue operations, helicopter take-offs and landings outside of airfields are not permitted without prior permission from the Director General of the Belgian Civil Aviation Authority or their representative in the following cases:

1. take-off and landing during the night;

2. landing with the intention of parking the helicopter for more than one night;

3. take-off and landing within cities and built-up areas of towns. A final approach and take-off area connected to the countryside is considered as being outside a city and built-up area of a town.

Article 3 The take-offs and landings in the framework of trial flights may not take place outside an airfield.

Article 4 The Ministerial Decree of 24 December 1970, regulating landing and take-off of helicopters outside of airfields is repealed.

Article 5 This Decree enters into force on 1 October 2013.

Brussels, 29 May 2013

The Minister for Home Affairs and Equality,
J. MILQUET.

The State Secretary for Mobility
M. WATHELET

4° rondom het eindnaderings- en opstijgareaal moet zich over een afstand van ten minste 3 meter een hindernisvrije oppervlakte bevinden;

5° er mogen zich in de nabijheid van het eindnaderings- en opstijgareaal geen voorwerpen bevinden die de veiligheid van het landen en het opstijgen in het gedrang kunnen brengen. Bovendien mag er geen enkele woning liggen op een afstand van minder dan 50 meter van het eindnaderings- en opstijgareaal behalve mits toestemming van de bewoner van de desbetreffende woning;

6° het eindnaderings- en opstijgareaal moet toegankelijk zijn via ten minste twee assen, die een hoek van minstens 90° vormen;

7° het landen en het opstijgen moet plaatsvinden in stroken waar geen enkele hindernis uitsteekt boven vlakken met een helling van 12,5 %, die per as als volgt begrensd worden :

- een horizontale binnenrand met dezelfde afmeting als de diameter van het eindnaderings- en opstijgareaal, eraan rakend en loodrecht op de betreffende naderings- en opstijgas;

- twee zijden van 250 meter lang, die vertrekken van de uiteinden van deze binnenrand en die aan weerszijden divergeren met 10 % ten opzichte van de as.

Onder deze vlakken mag zich geen enkel gebouw bevinden op een afstand van minder dan 150 meter van het eindnaderings- en opstijgareaal;

8° er mogen zich geen andere helikopters op of in de nabijheid van het eindnaderings- en opstijgareaal noch onder de naderings- en opstijgassen bevinden;

9° het gebruik van hetzelfde terrein is beperkt tot 4 keer landen en 4 keer opstijgen per maand, waarvan maximaal 2 keer landen en 2 keer opstijgen per week;

Mits een voorafgaande toelating van de Directeur-generaal van het Directoraat-generaal Luchtvaart, mag van de minimale voorwaarden bedoeld in het eerste lid worden afgeweken voor het landen en het opstijgen van helikopters die ten behoeve van de burgerlijke bouw- kunde voor luchtarbeid worden gebruikt.

(2) De schematische voorstelling van het vlak beschreven in artikel 1, § 1, 7° voor 1 as wordt vastgesteld volgens het als bijlage bij dit besluit gevoegde model.

§ 3. Wanneer dit vereist is voor het uitvoeren van specifieke oefeningen in het kader van een opleiding of examen, mag van de eisen in artikel 1, § 1, 3° afgeweken worden, op voorwaarde dat de instructeur of examinator het vliegboek ondertekent voor deze oefening.

Art. 2. Behalve wanneer helikopters er moeten deelnemen aan reddingsoperaties is het opstijgen en het landen van helikopters buiten de luchtvaartterreinen in de volgende gevallen niet toegelaten zonder voorafgaandelijke toelating van de Directeur-generaal van het Directoraat-generaal Luchtvaart of van zijn gemachtigde :

1° het opstijgen en het landen gedurende de nacht;

2° het landen met als doel de helikopter langer dan een nacht te stationeren;

3° het opstijgen en het landen in steden en bebouwde gedeelten van gemeenten. Een eindnaderings- en opstijgareaal dat aansluit met het open veld, wordt beschouwd als niet gelegen in steden en bebouwde gedeelten van gemeenten.

Art. 3. Het opstijgen en het landen in het kader van luchtdopen mag niet plaatsvinden buiten een luchtvaartterrein.

Art. 4. Het ministerieel besluit van 24 december 1970 houdende regeling van de landingen en opstijgingen van helikopters buiten de luchtvaartterreinen wordt opgeheven.

Art. 5. Dit besluit treedt in werking op 1 oktober 2013.

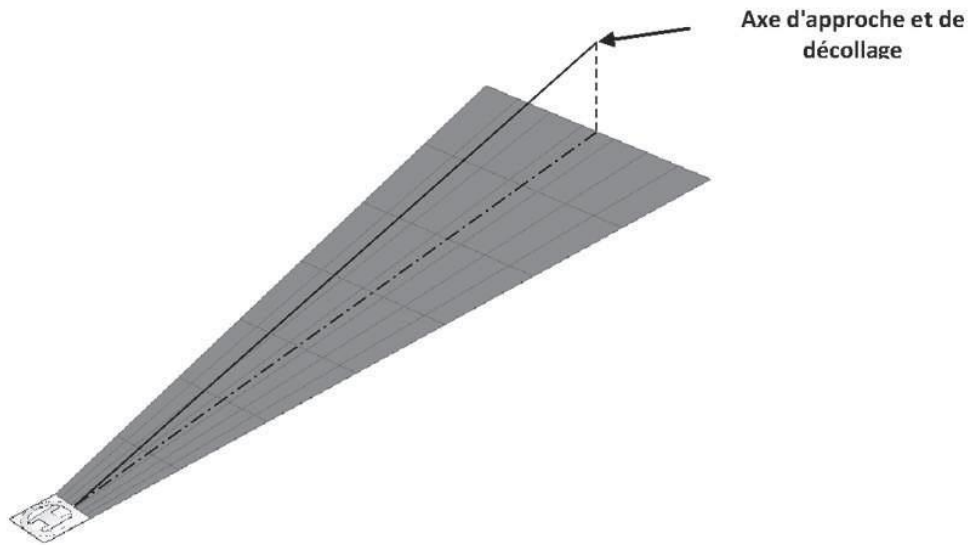
Brussel, 29 mei 2013.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen,
Mevr. J. MILQUET
De Staatssecretaris voor Mobiliteit,
M. WATHELET

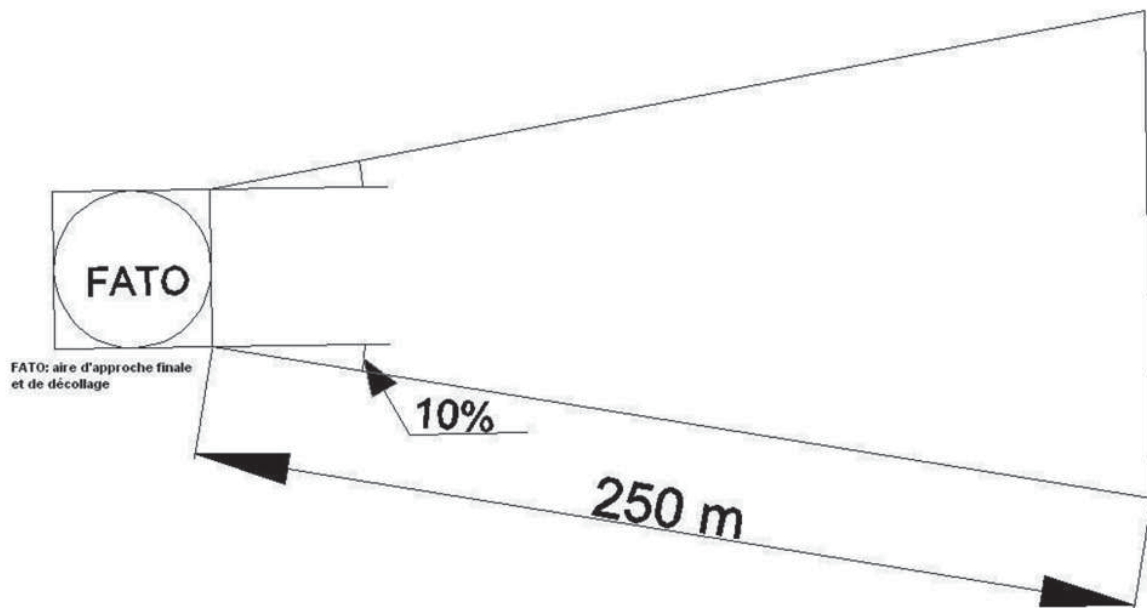
Annex to the Ministerial Decree of 29 May 2013 regulating
the take-off and landing of helicopters outside of airfields

The diagrammatic representation of the surface described in Article 1(1)(7) for 1 axis

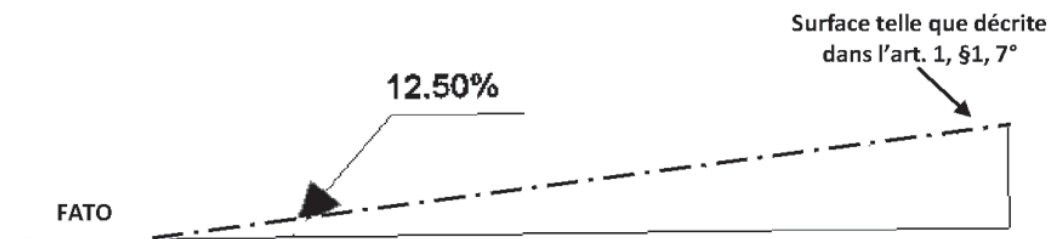
1) Illustration 3D :

2) Vue en élévation :

3) Coupe :

To be annexed to the Decree of 29 May 2013 regulating the take-off and landing of helicopters outside of airfields.

The Minister for Home Affairs and Equality,

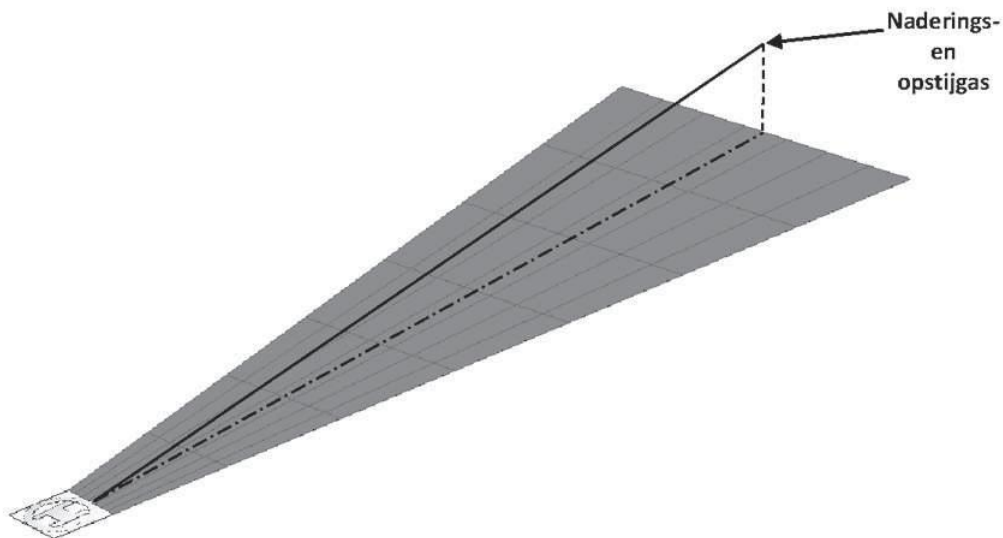
J. MILQUET

The State Secretary for Mobility,

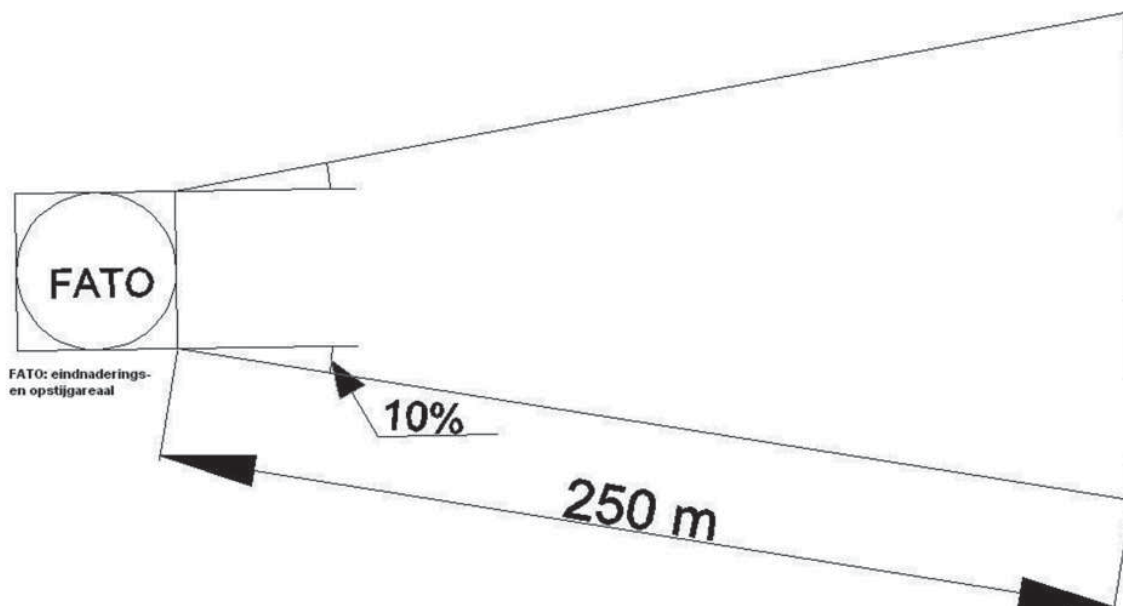
M. WATHELET

Bijlage bij het ministerieel besluit van 29 mei 2013
houdende regeling van het landen en het opstijgen van helikopters buiten de luchtvaartterreinen
Schematische voorstelling van het vlak beschreven in artikel 1, § 1, 7° voor 1 as :

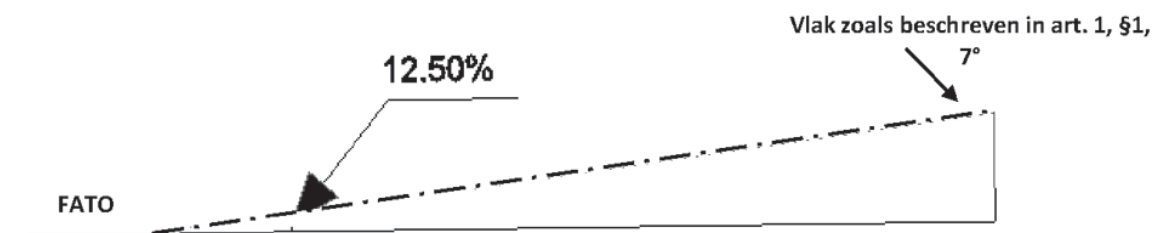
1) 3D illustratie :

2) Bovenaanzicht :

3) Doorsnede :

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 29 mei 2013 houdende regeling van het landen en het opstijgen van helikopters buiten de luchtvaartterreinen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen,
Mevr. J. MILQUET
De Staatssecretaris voor Mobiliteit,
M. WATHELET